

PLEITNOTITIES NOS

Zaaknummer: C/16/00398565
Datum: 3 maart 2016
Instantie: Rechtbank Midden-Nederland, locatie Utrecht

inzake

NEDERLANDSE OMROEP STICHTING,

een stichting gevestigd en kantoorhoudend te Hilversum ("**NOS**"),
gedaagde,
advocaten: mr. R.S. Le Poole en mr. L. Broers
procesadvocaat: A. Knigge

tegen:

HÜSEYİN BAYBAŞIN,

een natuurlijk persoon zonder bekende woon- of verblijfplaats in Nederland, gedetineerd in de PI
Heerhugowaard, locatie Zuyder Bos, te Heerhugowaard ("**Baybaşin**"),
eiser,
advocaten: mr. M.Ch. Kaaks en mr. A.G. van der Plas

Edelachtbaar College,

1. Inleiding

- 1.1. Partijen zullen op dezelfde wijze worden aangeduid als in de processtukken. De NOS handhaaft hetgeen zij bij antwoord en dupliek heeft aangevoerd.
- 1.2. Waar gaat dit geschil over? Ik zal die vraag beginnen te beantwoorden door aan te geven waar dit geschil geen betrekking op heeft. Dit geschil gaat niet over het herzieningsverzoek van Baybaşın aan de Hoge Raad en het geschil gaat ook niet over politieke complottheorieën.
- 1.3. Het onderhavige geschil beperkt zich tot twee zinnen uit twee publicaties op 12 en 14 mei 2015 op de website van de NOS. De eerste zin luidt: "*Bronnen zeggen tegen de NOS dat een van de opgepakte mannen een voormalige compagnon is van de tot levenslang veroordeelde drugsbaron Hüseyin Baybaşın.*" En de tweede zin luidt: "*Volgens bronnen bij de Turkse justitie en berichten in Turkse media maakte hij [Naif A] ooit deel uit van de groep van Baybasin.*"
- 1.4. In mijn pleidooi zal ik onderbouwen waarom deze twee zinnen niet onrechtmatig zijn.

2. Bronnen

Bron I

- 2.1. De ter discussie staande zin uit de eerste publicatie begint met "*Bronnen zeggen tegen de NOS*". Het gaat in dit geval om drie bronnen waarmee NOS-journalist Robert Bas contact heeft gehad.
- 2.2. In de ochtend van 12 mei heeft hij een tip ontvangen van een hem bekende bron die werkzaam is bij de Turkse justitie. Robert Bas kent deze bron al 6 à 7 jaar en heeft deze bron ook zelf ontmoet. In december 2014 heeft Robert Bas nog contact gehad met deze bron over de liquidatie van Ali Akgün in Istanbul.
- 2.3. Deze Turkse justitiebron heeft aan Robert Bas verteld dat er 9 mensen waren opgepakt voor mogelijke betrokkenheid op de moord van Akgün waarbij ook de naam van Naif A werd genoemd. Die Naif A zou ooit deel hebben gemaakt van de groep van Baybaşın. Robert Bas kon zich die naam ook herinneren uit het verleden. Robert Bas heeft zich in het verleden samen met Lex Runderkamp van de NOS verdiept in de vervolging van Baybasin en uit dat onderzoek was hem de naam Naif A bijgebleven o.a. door de betekenis van die voornaam in het Nederlands.

Bron II

- 2.4. Nog dezelfde dag heeft Robert Bas deze tip gecheckt bij Mustafa Bayrakdar, die hij al jaren lang kent. Robert Bas heeft al vaker informatie van Bayrakdar ontvangen en die is altijd betrouwbaar gebleken. Bayrakdar heeft Robert Bas onder andere verteld over de corruptie bij de douane in Rotterdam en maanden later kwam aan het licht dat die informatie volledig bleek te kloppen. Robert Bas wist ook dat Mustafa Bayrakdar in de jaren '90 als informant voor justitie werkzaam was geweest en dat hij in die periode direct contact had met Officieren van Justitie, waaronder Fred Teeven.
- 2.5. Bayrakdar kent Baybaşın van vroeger uit het criminele milieu. Het feit dat een bron een crimineel verleden heeft, maakt hem niet per definitie onbetrouwbaar, zoals mr. van der Plas uw Rechtbank wil doen geloven. Zie productie 32 van Baybaşın, die in de begeleidende akte als volgt wordt toegelicht: *"De verklaring van mr. dr. Adele van der Plas met bijlagen waaruit blijkt dat de bron van de NOS-Publicatie, Mustafa Bayrakdar, onbetrouwbaar is."* De NOS betwist met klem dat Bayrakdar een onbetrouwbare bron zou zijn en de NOS stelt vast dat Baybaşın niet heeft betwist dat Bayrakdar als één van de bronnen van de NOS publicaties heeft gefungeerd.
- 2.6. Wat heeft deze bron nu verklaard? (zie productie 11 NOS) : *"Ik heb aan Robert Bas, die ik al lang ken, bevestigd dat Naif AYTEK een voormalige compagnon is van Huseyin Baybaşın. Dat wist ik, omdat ik mensen uit de organisatie van Baybaşın ken. Mijn contacten bij justitie in Turkije hebben het ook bevestigd. Ik weet ook dat de naam van AYTEK en Huseyin Baybaşın voorkomen in hetzelfde strafdossier in 2007. Dat ging ook over drugshandel. Over het onderzoek zijn berichten terug te vinden op internet. AYTEK is toen opgepakt samen met de twee neven van Baybaşın. Dat weet ik van mijn contacten bij de Turkse overheid."*

Bron III

- 2.7. Uit het voorgaande blijkt dat de tweede bron, de informatie van de eerste bron volledig bevestigde. Ten slotte heeft Robert Bas nog dezelfde dag contact opgenomen met een derde bron die werkzaam is bij de Nederlandse politie en die zich onder andere bezighoudt met de politieke activiteiten van Turkse groeperingen. Robert Bas kent deze bron ongeveer 10 jaar. Robert Bas heeft deze bron gevraagd of hij de naam Naif A. kende en of deze man in het verleden was verbonden aan de groep van Baybaşın, welke vragen direct positief door deze politiebron werden beantwoord. Het snelle antwoord verbaasde Robert Bas niet omdat hij deze bron kent als iemand met een fenomenaal geheugen.

3. Publicatie I

- 3.1. Op basis van de informatie en de bevestigingen van deze drie bronnen heeft de NOS vervolgens op 12 mei 2015 niets meer of minder gepubliceerd dan: *"Bronnen zeggen tegen de NOS...."*
- 3.2. De NOS heeft niet als (vaststaand) feit gebracht dat één van de opgepakte verdachten een voormalig compagnon zou zijn van Baybaşın. De NOS heeft zich beperkt tot de mededeling dat bronnen dat zeggen tegen NOS, hetgeen feitelijk juist is. De NOS heeft dus niet de woorden van de bron "tot de hare" gemaakt, de NOS heeft op gepaste wijze afstand gehouden tot de beweringen van de bronnen.
- 3.3. De handelwijze van de NOS is in dit geval zeer vergelijkbaar met de handelwijze van het AD in een publicatie die getoetst is door rechtbank Rotterdam.¹ De rechtbank overwoog in dat geval: *"De gewraakte publicaties bevatten feitelijk niet meer dan een weergave van hetgeen meerdere (al dan niet anonieme) bronnen hebben verklaard. Het AD houdt daarmee gepaste afstand van de verklaringen van zijn bronnen en laat de lezer ruimte zelf een oordeel te vormen over het gewicht dat aan de verklaringen moet worden gehecht. Deze inkleding kan de toets der kritiek doorstaan".*²
- 3.4. Het is overigens vaste rechtspraak dat het houden van afstand (van de verklaring van de bron) voldoende is en dat het zeker niet nodig is dat het medium afstand dient te nemen (van de verklaring van de bron)³: *"As the Court has stated on previous occasions, a general requirement for the press systematically and formally to distance itself from the content of a statement of a third person that might insult or provoke others or damage their reputation is not reconcilable with its role providing information on current events, opinions and ideas."*

4. Publicatie II

- 4.1. Hetgeen hiervoor is opgemerkt over de eerste publicatie geldt ook voor de tweede publicatie op 14 mei 2015. Daar geeft de NOS in de publicatie aan dat het niet gaat om een feitelijke constatering van de NOS zelf maar om informatie van bronnen. De litigieuze zin begint immers met *"Volgens bronnen"*. Bovendien geeft de tweede publicatie prominent weer dat Baybaşın de informatie van de bronnen uitdrukkelijk ontkent. De tweede publicatie heeft als kop: *"Drugsbaron ontkent banden met verdachten in liquidatiezaak"* en die publicatie vermeldt in de tekst: *"Huseyin Baybaşın ontkent in een mail vanuit de gevangenis echter dat hij A. of de andere opgepakte mannen kent. "Ik ken geen van de namen van degenen die bij deze verschrikkelijke misdaad betrokken zijn", schrijft hij."*

¹ Rechtbank Rotterdam 17 december 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:10259 (Demmink/AD)

² Rechtbank Rotterdam 17 december 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:10259 (Demmink/AD), r.o. 4.3

³ Zie o.a. EHRM 19 april 2006 (46389/99) Engelmänn/Austria

4.2. Ook deze tweede publicatie is niet onrechtmatig, mede omdat de NOS afstand heeft gehouden van de informatie van de bronnen en omdat de NOS bovendien prominent en duidelijk de reactie van Baybaşin heeft weergegeven. Voor zover er nog sprake zou zijn van verwarring bij de eerste publicatie, is die kort daarna door de tweede publicatie volledig weggenomen.

5. Slot

5.1. De feitelijke mededelingen "*Bronnen zeggen tegen de NOS..*" en "*Volgens bronnen...*" zijn dus gebaseerd op:

- A) Eigen wetenschap van Robert Bas op basis van strafdossiers die hij in het verleden heeft ingezien;
- B) Mondelinge en schriftelijk bevestigde informatie van een bekende bron die Robert Bas al jaren kent en waarvan hij eerder betrouwbare informatie heeft gekregen;
- C) Informatie van een anonieme bron, werkzaam bij de Turkse justitie die Robert Bas betrouwbaar acht op basis van eerdere ervaringen;
- D) Informatie van een anonieme bron, werkzaam bij de Nederlandse politie die Robert Bas al jaren kent en die hij betrouwbaar acht op basis van eerdere ervaringen.

5.2. Het is vaste rechtspraak dat het aannemelijk maken van feitelijke mededelingen niet uitsluitend kan zijn gebaseerd op informatie op anonieme bronnen, maar dat informatie van anonieme bronnen wel degelijk kan worden meegewogen als aanvullend bewijs, indien de feitelijke mededeling ook op een andere wijze kan worden onderbouwd.⁴

5.3. Voor het overige verwijst de NOS naar het door haar eerder gevoerde verweer.

---

⁴ EHRM 24 februari 1997, NJ 1998/360, m. nt. E.J. Dommering (De Haes & Gijsels/België, HR 8 maart 1985, NJ 1986/437, m. nt. C.J.H. Brunner (Herrenberg), Rb. Rotterdam, 31 oktober 1996, KG 1996/373, Rb. Almelo 4 mei 2005, ECLI:NL:RBALM:2005:AT5208